

Budintis globotojas: koks tai darbas ir ką reikia žinoti, norint juo tapti

Paėmus vaiką iš jam nesaugios aplinkos biologinėje šeimoje, geriausia, kad jis iš karto patektų į šeimą, galinčią suteikti jam rūpestį ir šilumą. Paprastai tai būna vaiko giminaičiai ar kiti jam emociškai artimi žmonės (pavyzdžiui, krikštatėviai), galintys ir gebantys tinkamai pasirūpinti vaiku. Tačiau ne visada tai įmanoma. Tokiais atvejais didelė paspirtis yra budintys globotojai, kurie, nors ir nebūdami susiję su vaiku giminytės ryšiais, yra praėję specialius mokymus ir žino, kaip suteikti vaikui emocinį ir fizinį saugumą. Taip vaikas patiria mažesnį stresą, kol jo šeimai bus suteikta pagalba ir bus saugu sugrįžti į namus.

Budintis globotojas – tai asmuo, kuris laikinai likusį be tėvų globos vaiką prižiūri savo namuose, natūralioje šeimos aplinkoje, užtikrindamas jam fizinį ir emocinį saugumą, ugdymąsi, auklėjimą, atliepia vaiko poreikius ir suteikia kasdienę priežiūrą. Šių žmonių veikla be galo svarbi ir prasminga.

Ne vien pilietiškumo išraiška, bet ir vaiko priežiūros veikla

Budinčio globotojo veikla – tai ne vien gerumo, pilietiškumo išraiška, tai veikla pagal individualios veiklos pažymėjimą. Atlygis budinčiam globotojui mokamas Globos centro ir budinčio globotojo tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo laikotarpiu net ir tais atvejais, kai Globos centras neperduoda budinčiam globotojui prižiūrėti vaiko.

Globos centras – tai socialinių paslaugų įstaiga, kuri, įgyvendindama vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką, riziką patiriantį vaiką prižiūrėti budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui ir budinčiam globotojui, taip pat bendradarbiauja su specialistais, kurie teikia pagalbą vaiko biologiniams tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą.

Minimalus atlygio budinčiam globotojui dydis, nepriklausomai nuo prižiūrimų vaikų skaičiaus, – 1 minimalios mėnesinės algos dydis per mėnesį. Atlygis gali būti didesnis, kai budintis globotojas priima į savo šeimą daugiau vaikų.

Taip pat Globos centras, teikiantis paslaugas budintiems globotojams, perveda jiems vaiko globos (rūpybos) išmokas, mokamas išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka, skirtą tikslinę slaugos (priežiūros) kompensaciją, mokamą pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą, šalpos pensiją ar kitas išmokas.

Kur kreiptis ir kaip tai vyksta

Jei norite tapti budinčiais globotojais, esate kviečiami kreiptis į savo gyvenamosios teritorijos savivaldybę. Čia jus nukreips į savivaldybėje veikiančią įstaigą, vykdančią Globos centro funkcijas.

Savo veiklą budintis globotojas vykdo pagal individualios veiklos pažymėjimą ir yra sudaręs su Globos centru tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį. Įstatyminis vaiko atstovas yra Globos centras.

Budintis globotojas vienu metu gali prižiūrėti kelis, bet ne daugiau kaip 3 vaikus. Prižiūrimų vaikų skaičius gali būti didesnis išimtiniais atvejais, kai neišskiriami broliai bei seserys ir tai suderinta su Globos centru ir budinčiu globotoju. Jei norinčiojo būti budinčiu globotu šeimoje jau auga vaikų, tuomet bendras galimas maksimalus vaikų skaičius – 5.

Tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartyje konkrečiai įvardijama, kiek vaikų, kokio amžiaus ir kokių poreikių vaiką(-us) budintis globotojas įsipareigoja prižiūrėti.

Budintis globotojas, vykdamas vaiko priežiūrą, gali vaiką globoti kriziniais atvejais (iki 3 mėn.), kai jį reikia skubiai, bet kuriuo paros metu apgyvendinti saugioje aplinkoje, o įprastai globoja iki 12 mėn., kol baigsis vaiko laikinoji globa ir jis bus grąžintas biologiniams tėvams, jam bus nustatyta nuolatinė globa ar vaikas bus įvaikintas.

Svarbu akcentuoti, kad budintis globotojas savo darbe nepaliekamas vienas – jam teikiama pagalba, konsultacijos.

Budintiems globotojams Globos centras taip pat organizuoja laikino atokvėpio paslaugas – kai asmuo nori atostogauti, serga arba tiesiog, kad „neperdegtum“. Jos teikiamos budinčio globotojo ir Globos centro susitarimu. Laikino atokvėpio paslaugos trukmė – iki 30 kalendorinių dienų per metus, išskyrus nenumatytus atvejus (pvz., budinčio globotojo ligos atveju).

Kokius reikalavimus reikia atitikti?

Norintieji tapti budinčiais globėjais turi atitikti reikalavimus: būti 21-65 metų amžiaus, turėti ne žemesnį nei vidurinis išsilavinimą.

Reikės baigti mokymus pagal Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programos pagrindinę dalį ir specializuotų mokymų dalį – šie mokymai jums nekainuos. Baigus mokymus Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos atestuoti asmenys parengs išvadą dėl pasirengimo tapti budinčiu globotoju.

Beje, budintis globotojas neprivalo būti susituokęs ir turėti jam priklausantį būstą. Svarbiausia – turėti tinkamas sąlygas vaikui augti ir ugdytis.